

ҲАММА — УЛУҒ ОКТЯБРЬ ЮБИЛЕЙИ ШАНБАЛИГИГА!

17—18 ОКТЯБРЬ ПАХТАЗОРЛАРДА ЗАРБДОР МЕҲНАТ КУНЛАРИ БЎЛСИН!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 238 (19.909).

• 1987 йил 17 октябрь, шанба •

Баҳоси 3 тийин.

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари!

Ҳар бир кишининг юксак самарали меҳнати, умумий ишга қўшадиган реал ҳиссаси билан социалистик Ватанни ҳар томонлама тараққий эттиришни жадаллаштирайлик, 1987 йил план топшириқларини муваффақиятли яқунлайлик!

(Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигига КПСС Марказий Комитетининг Чақириқларидан).

ВАТАНПАРВАРЛИК БҮРЧИМИЗ

Бугун барча қоржомда. Эрта тонгданок ҳамма меҳнат жабҳасига отланди. Ишчи ўз қадридон дастгоҳи билан ошқимокда. Бинокор-у, монтажчи тикланган иморатни тезроқ топширишни ҳаракатида. Касби деҳдон бўлган кекса-ю ёш, эркак хотин-қиз далада.

Бугун — меҳнат байрами, Улуғ Октябрь 70 йиллиги шарафига коммунистик меҳнат шанбалиги кунини Шонли Москва пешқадам саноат қорхоналари коллективларининг Улуғ Октябрь социалистик революцияси 70 йиллиги юбилейи шарафига шанбалик ўтказиш ҳақидаги ташаббусига Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам биринчилар қатори лаббай, деб жавоб берди.

В. И. Лениннинг шанбаликлар ҳақидаги башорати бугун борлиги билан ишларимизда тасдиқланмоқда. «Коммунистик шанбаликлар» шунинг учун ҳам жуذا катта аҳамиятга эгадирки, деган эди доқий, улар бизга ишчиларнинг меҳнат унвондорлигини, ошқимокда, янги меҳнат интизомига ўтишда, ҳўжалик ва ҳаётнинг социалистик шароитларини яратишда олгини ва кўп-кўп ташаббускорлик қилаётганликларини кўрсатишмоқда. Дарҳақиқат ташаббус кўрсатиб ишлаш — замонамизга хос фазилат. Иштироий ташаббускорлик тўғрисида юксак марралар мўлжалга олишмоқда. Шундай ташаббускорлик сабаб бўлиб мўлжалланган юксак марралар забт этиляпти.

Қайта қуриш, жадаллаштириш босқичининг бу галги шанбалиги республика меҳнаткашлари сидқидилдан тайёргарлик кўрдилар.

— Коллективимиз шанбаликда шахримизнинг янги Шарқ-5 микроайонида болалар боқчаси ва ўй-ноч биноси қурилиши ишларини жадаллаштиради, — дейди КПСС XXVII съезди делегати, Бўҳородаги 163-трест комплекси бригадаси бошлиғи Исмаилов. — Юбилей шанбалигида биз йил бошидан бўйи тежаб қолганига 6 минг донга гўшт, 12 тонна бетон ва бошқа ресурслар ҳисобига нш бажарамиз.

Улуғ Октябрь шанбалиги шарафига ажи олиб кетган шонли ҳаракатнинг ўз байроқдорлари, биринчилари бор. Улар орасида Чкалов номи Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, Октябрь революцияси номи телловоз ремонт заводи, «Қизил трест» тўғрисидаги бирлашмаси, Андижондаги 163-қурилиш трест, Хоразмдаги «Агропромстрой» бирлашмаси коллективлари. Намунаси алоҳида диққатга сазовор. Бу коллективлар Улуғ Октябрь 70 йиллиги муносабати билан ўтказилган шанбаликнинг республикадаги ташаббускорлари бўлиб майдонга чиқдилар, уларнинг ташаббуси маъқулланди. Улар ибрат асосида республика халқ ҳўжаликнинг турли тармоқларида юбилей шанбалигини намунали ўтказиш тайёргарлиги ажи олиб кетди.

Шунинг мамнуният билан таъкидлаш мумкинки, кўп меҳнат коллективлари энг юқори марраларини белгиллаб олганлар. Олмалик металлургия маҳсулотини сифатли тайёрлаш ва биринчи таъкидлаш давлат қабулига топширишга эришдилар. Фарғона пойабз бирлашмасининг бош қорхонасида, ўзини Сўх ва Миндон филиалларида 170 минг сўмлик маҳсулот тайёрланади. Ишлаб чиқаришда маҳсулотнинг яқиндан кўпроги «Янгилик» белгиси билан чиқарилади. Жиззахда автомобиль трестининг Д. Абдуназаров, О. Мелибоев, Э. Мустафоев, М. Бегимкулов каби илгор ҳайдоқчилари бугун нуқул тежаб қолган ёнлик ҳисобига юз ташдирлар. Қўва мебель комбинати коллективни Афғонистон Демократик Республикасининг мебелга берган буюртмаларини бажаради.

Бугун ҳисоб-китобли иш тутиш ва тежамкорликка ҳам катта кўриб бўлади. Қатор коллективлар тежамган ресурслар ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқариш учун йиллик, хом ашё ва бошқа ресурсларни етарли даражада қўллаганлар. Улар ана шу ресурслар ҳисобига кўпма кўп маҳсулотлар тайёрлаб чиқардилар. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда юбилей шанбалигида 30 миллион сўмликдан кўпроқ саноат маҳсулотини ишлаб чиқарилади. Халқ истеъмоли буюмлари одатдаги қурилишдаги исбатан анича кўп тайёрланади. Маҳсулотларнинг сифатини яхшилашга алоҳида эътибор қилинади. Илгор меҳнат коллективлари ишлаб топилган маблагини шонли беш йиллик фондига ўтказишга қарор берганлар.

Айниқса даладарда, бог-роғларда бугун иш қизгин бўлади. Пахтакорлар етиштирилган ҳосилни сира нобуд қилмасдан жадал териб олишда алоҳида зарбдор сўрат намуналарини кўрсатадилар. Терим машиналари бунжеридан тўқилган ҳосил баракаси ортди. Мева-сабзавот йиллик-терим ажи палласига чиқди. Дала меҳнаткашларининг ёнида минглаб ҳашарчилар уларга муносив маҳдуд қўрсатадилар.

Маҳаллий партия, совет, кесаба союз, комсомол ташкилотлари шанбаликнинг ушшоқлиги билан ўтишда ҳўжалик органларига яқиндан аялий ёрдам кўрсатишлари зарур. Улар кўп сменада ишловчи коллективларнинг ишнинг мувофиқлаштириб бориши, дала ишларининг юксак самарали ташкил этилишини таъминлаш учун зарур шарт-шароитлар яратиб бериш юзасидан ишлаб чиқилган чора-тадбирларнинг амалга оширилишини назорат қилишлари керак. Маҳаллий-маҳаллий хизмат кўрсатиш муассасалари ходимлари меҳнаткашлар даярсига хизматларини сидқидилдан адо этишлари талаб қилинади.

Шанбаликда ушшоқлик, юксак интизом талаблари бўшашмаслиги лозим. «Ҳашарга чиқиндики, чиқинди» деб кунини бекор ўтказувчиларга, тартибни бузувчиларга жамоатчилик таъсири кучайтирилиши зарур. Шанбаликда тартиббузар, бекорчи, тавасиланглар бўлмаслиги керак.

Сир эмаски шаҳарда ҳам, қишлоқда ҳам қолоқ участкалар бор. Бугун куч-гайратни қолоқ участкалардаги аҳолини ўғлиб олишга қаратиб зарур. Шартномада белгиланган маҳсулотни етказиб бериш, ҳўжаликларини қиш мавсумига тайёрлашга алоҳида эътибор қилиш мақсадга мувофиқ. Социалистик мусобақа кенг қўлоқ ёйдириш, шанбалик самаралари салқонли бўлиш учун ҳамма чораларни кўриш — энг долзарб вазифа. Ҳашарчиларни транспорт, озиқ-овқат билан таъминлаш, уларга маҳаллий-маҳаллий хизмат кўрсатишнинг намунали йўлга қўйиш жамоат ташкилотларининг жонажон иш бўлиши лозим.

Улуғ Октябрнинг шонли 70 йиллигига бағишланган шанбалик зарбдор ишлар билан ишониланганига шубҳа йўқ. Меҳнаткашлар коллективларининг бугунги гайрат-шиқовати уларнинг Улуғ Октябр идеяларига, қайта қуриш революцион ишига садоқатлари раъзи бўлади.

Ҳамма — Улуғ Октябр юбилейи шанбалигига!

ИККИ ЙИЛЛИК ПЛАН МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Коллектив аъзолари бугунги иш кунини қувиқчи воқеадан, бир-бирларини галаба билан табриклашдан бошлашди. Чўки Қобиликов Ҳасанов бошлиқ бригада Улуғ Октябрнинг табарруқ 70 йиллиги шарафига икки йиллик планин муддатидан илгари адо этди.

Тошкент тўқимачилик комбинати 2-қўуа-Янгирув фабрикаси 2-цехининг маъкур илгор коллектив ҳамма кўп ўзининг ташаббускорлиги билан танилган. Юбилей коммунистик шанбалигида ҳам бригада аъзолари юксак меҳнат унвондорлигига эришишга аҳд қилди.

Фабрика коллективини эса шанбалик кунини 6.3 тонна кала ва тайёрлаш ва 103 минг метр газлама тўқиб беришга аҳд қилди. Шунингдек фабрика ишчиларининг бир қисми меҳнат байрамини пахта далаларида икшоулайди. Юздан ортки ишчи пахтакорлар билан ён-ма-ён туриб меҳнат қилади.

Суратда: Қобиликов Ҳасанов бригадаси аъзолари.

В. Молгачев фотоси.

• СЎЗ — ШАНБАЛИК ҚАТНАШЧИЛАРИГА ПАХТА — СЕНИКИ, МЕНИКИ, ҲАММАМИЗНИКИ!

Ўрнимиз далада

Пахта — бу сўзини бугунги кунда ҳар бир уйда, ҳар бир меҳнат коллективиде эшитиш мумкин. Ҳосил тақдир республикадаги барча меҳнаткашларни ўйлантирмоқда. Енгиларчилик, совуқ етиштирилган ҳосилни янгиштириб олишга ҳалақат бермоқда. Ҳосилни фақат умумхалқ куч-гайрати билан саклаб қолиш мумкин.

Биз, завод ветеранлари, фақат умумхалқ ҳашари йўли билангина бу йилги қи-йилчиликларни бартараф этиш мумкинлигига аминимиз. Пахта — бизнинг фахримиз, куч-қудратимиз ва бойлигимиз. Уни саклаб қолиш бизнинг бурчимиз.

Марат ҲАБИРОВ,
Меҳнат Қизил Байроқ ордени ишқориди, «Ўзбексельмаш» заводининг электр пайвандчиси.

(ЎзТАГ).

Ҳар бир теримчи қадри

Ҳозир республикадаги меҳнатда лаёқатли ҳар бир киши учун пахта ҳосилини саклаб қолишдан кўра олижаноброқ мақсад йўқ. Енгиларчилик машиналарининг ишчи жуда қийинлашди. Одамлар техникага ёрдамга келишлари лозим. Ҳозир ҳар бир кишининг ўрни пахта далаида. Реал аҳвол ҳозир шундайки, кўп ҳўжаликлар фақат ўз кучлари билангина эмас, балки илгари ҳашарга чиққан шахарликлар кучи билан ҳам илгари-теримни уйдлашлари қийин.

Етиштирилган пахта ҳосилини йилги-териб олиб мамлакатга топширашимиз ёни далада қолоб кетадими — ҳозир ана шу масала кескин бўлиб турди. Пахтадан Ватан оморига топшириш — минглаб тўқимачилар ва тикувчиларни иш билан таъминлаш, ўзимизни ва фарзандларимизни қийим-кечак билан таъминлаш демокдир, қардош мамлакатлар олдиданги мажбуриятларимизни бажариш демокдир ва ниҳоят пахта мустақиллигини саклаб қолиш демокдир. Пахтадан Ватан оморига топшира олмасак, мамлакат меҳнаткашлари олдиде, дўстла-

римиз ва қўшнларимиз олдиде юзимиз пувут бўлади.

Шу сабабли биз 17 ва 18 октябр кунлари етиштирилган ҳосилни тезроқ теришга ҳисса қўлишни ҳар бири-мизнинг шон-шараф ишимиз, деб ҳисоблаймиз. Биз барча шахарликларга мурожаат қиламиз — шанбалик кунини кўчаларимизда бекор юрган бирор киши бўлмасин, ҳамма пахта теримига!

А. ЭГАМБЕРДИЕВ,
Андижон район тайёрлов конторасининг ходими, матлубот кооперацияси ветерани.

(ЎзТАГ).

Тежалгани ҳисобига

Шанбаликка яқид бўлиб чиқамиз ва юксак меҳнат унвондорлигига эришамиз! — Корхонамиз коллективининг бугунги шпори шундай. Коллективимиз ишчиларининг асосий кўпчилиги Улуғ Октябр 70 йиллиги шарафига олган мажбуриятларини бажардилар. Улар ҳозир 1988 йил ҳисобига маҳсулот тайёрламоқдалар.

Биз шанбаликда ҳам еришилган сўратини бўшатишмаймиз. Қўллаб ҳаммасла билан бугун ҳар кунгидан кўп, сифатли маҳсулот тайёрлашга аҳд қилишган. М. Турдиев, Д. Каплова, Р. Ҳафизова каби ҳаммасларим чинакам новаторлик, ташаббускорлик намуналарини кўрсатади. Улар нуқул юқори сифатли маҳсулот тайёрлашди.

Илгорлар шанбалик кунини смена нормасини 1,5-2 хиссадан адо этиш, фақат юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш шпориини ўртага ташладилар. Биз ҳам илгорлар намунаси асосида барали меҳнат қиламиз. Бугун асосан тежалган хом ашё ва моддий ресурс-

лар ҳисобига газламалар ишлаб чиқарамиз. Бу бизнинг халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришнинг кўпайтириш ва сифатини яхшилаш ҳақидаги партия ва ҳўкуматимиз даъватига амалий жавобимиз бўлади.

О. МАМАТХОНОВ,
Наманган нотўқима газламалар ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси.

Жадаллаштириш йўлидан

Москва илгор коллективларининг қимматли ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, Улуғ Октябр 70 йиллиги шарафига шанбаликда фаол қатнашишга қарор берганмиз. Шанбалик пахта тайёргарлиги кўриги, Бугун ҳар қачонгидан ҳам унумли меҳнат қиламиз.

Бунда биз илгор иш усуллари, юқори унумли техника ва технология имкониятларига таянамиз. Объектларни қуриб битказишда кичик механизация воситаларидан унумли фойдаланамиз.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор О. Матқубов ва тақрибли қурувчи М. Юсупов бошчилиги қилаётган бригадалар ишчилари шанбаликда смена нормасини бир ярим хисса адо этиш, фақат юқори сифатли меҳнат қилиш, энг кўп тежамкорликка эришиш даъвати билан чиқди. Давлат колоннаизмда қўллаб-қувватланди.

Бугун биз тежалган энергия, қурилиш материаллари ва бошқа ресурслар ҳисобига бунёдкорлик ишларини бажаришга аҳд қилдик. Қўшқўпир район ҳўжаликларида бу йил ишга тушадиган объектлар қурилишини жадаллаштиришга муносив ҳисса қўшамиз.

Раҳим РАЖАВОВ,
Хоразмдаги 1-«Агропромстрой» бирлашмаси 284-қўша механизацияланган колоннаизм бригадари.

КПСС Марказий Комитети Сийсий бюросида

КПСС Марказий Комитетининг Сийсий бюроси 15 октябр кунини бўлиб ўтган мажлисида Эстония ССР Давлат агросаноат комитети системасидаги қорхона ва ташкилотларни тула ҳўжалик ҳисобига ва ўзини-ўзи пул билан таъминлашга ўтказиш тадбирлари юзасидан СССР Министрлар Совети билан Эстония ССР Министрлар Совети ишлаб чиққан тадбирларни маъқуллади.

Қишлоқ ҳўжаллиги, қайта ишлаш қорхоналари ҳамда бошқа қорхона ва ташкилотларнинг планлаштириш соҳасидаги мустақиллигини кенгайтириш, маҳсулот реализация қилишда қолхоз ва совхозларга қўшимча ҳўқуқлар бериш, материал-техника ресурсларининг улгуржи савдосини жорий этиш, меҳнат коллективларининг маҳсулот етиштиришни қўлайтиришдан ва унинг самардорлигини кўтаришдан манфаатдорлигини оширишга қаратилган бошқа тадбирларни бажариш белгиланган.

Москвада саноат-ишлаб чиқариш объектлари, маъмурий ва жамоат бинолари қуриш (кенгайтириш, реконструкция қилиш)ни янада чеклаш тўғрисидаги тақдирлар қўриб чиқилди. Қурилиш ташкилотларининг қувватларини фан-техника тараққиётини жадаллаштириш билан, аҳолига хизмат қилиш, пойтахт халқ ҳўжаллигини ва маданиятнинг моддий базасини янада ривожлантириш билан бевоисита боғлиқ бўлган қорхоналар қуришга жамлаш мақсадига мувофиқ деб топилди. Москвада саноат қорхоналари ва маъмурий бинолар қуриш тўғрисида илгари қабул этилган бир қанча қарорлар бекор қилинди. Бундан бўйи техника билан қайта қуришнинг зарурати ҳамда иш жойларини ва ходимлар сонини қамайтириб ишлаш учун нормал шароит яратилган тақдирдагина шундай объектларни қуришга ижозат берилиши мумкин.

Сийсий бюроси М. С. Горбачев, А. А. Громико ва Н. И. Рижковнинг Финляндия Республикаси Президенти М. Койвисто билан музокара-лари якулиларини маъқуллади.

Совет томони ҳам, Финляндия томони ҳам яхши қўшничилик ва ишонч, тенг ҳўқуқли ҳамкорлик ва бир-бирининг ўзига ҳослигига ҳўрмат билан қараш йўлидан бундан бўён ҳам муттасил олга боришга қатъий аҳд қилганлигини музокара-лар кўрсатди. Дўстлик, ҳамкорлик, ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги 1948 йил Шартномаси СССР билан Финляндия ўртасидаги муносабатларини ривожлантиришнинг муқтаҳам негизи бўлиб қолмоқда.

Визит чоғида имзоланган ҳўужжатларга юқори баҳо берилди, иккала мамлакатнинг ўзаро товар оборотини мувозанагли асосда қўлайтиришдан, иқтисодий ҳамкорлигини янги замонавий формаларини жадал ривожлантиришдан, шу жумладан қўша қорхоналар барпо этишдан бўлган манфаатлари бир-бирига мос эканлиги қайд этилди. Музокара-лар иккала томоннинг қуролсизланиш, Хельсинки якуловчи актининг барча соҳаларида салмоқли натижаларга эришиш, яхши хавфсизлигини муқтаҳамлаш йўлида куч-гайрат сарфлашга тайёр эканлигини аниқлаб берди. Сийсий бюроси ҳарбий муҳолифлик ва кескинлики қамайтириш Шимолдаги кенг

миқсели тинч ҳамкорлиқни ривожлантириш соҳасида М. С. Горбачев томонидан Мурманскда тақлиф қилинган тадбирларни амалга оширишда Финляндия ва бошқа мамлакатлар билан ўзаро алоқаларини давом эттириш ва ривожлантириш муҳимлигини таъкидлади.

Э. А. Шеварднадзеининг АҚШ президенти Р. Рейган билан, давлат секретари Ж. Шульц билан Вашингтонда ўтказган музокара-лари ҳамда БМТ Бош Ассамблеясининг ҳозирги сессияси давомида бир қанча мамлакатларнинг давлат арбоблари билан ўтказган сўхбатлари тўғрисидаги, Бразилия, Аргентина ва Уругвайга қилинган расмий визитларининг, шунингдек Кубага қилинган амалий визитнинг натижалари ҳақидаги ахбороти тинг-ланди.

Сийсий бюроси СССР билан АҚШнинг ўртача ва ундан камроқ оқсизликка учирайдиган ракета-ларини тугатиш тўғрисидаги шартнома устида олиб борилаётган ишни Вашингтонда ўтказилган музокара-ларда шу ҳўсу-сда эришилган принципал аҳдномани ривожлантириб, муваффақиятли тугатлаш муҳимлигини таъкидлаб ўтди. БМТ Бош Ассамблеясининг 42-сессиясида қатнашган Э. А. Шеварднадзе бошчилигидаги Совет делегациясининг халқаро тинчлик ва хавфсизлиқни муқтаҳамлаш соҳасидаги иш маъқулланди. Кубадаги музокара-лар ҳозирги замоннинг энг муҳим муаммолари ҳўсуидаги қарашларнинг бирлигини, Совет—Куба ҳамкорлигини ҳар томонлама тақомиллаштиришга ўзаро иштилоини тасдиқлаганлиги таъкидлаб ўтилди. СССРнинг Бразилия, Аргентина, Уругвай билан, Лотин Америкасидаги бошқа давлатлар билан муносабатларини янада ривожлантиришнинг, халқаро хавфсизлик ва тенг ҳўқуқли ҳамкорлик ялли системасини ривожлантиришнинг аҳамияти қайд этилди.

Сийсий бюроси Е. К. Лигачевнинг Яман Социалистик партияси Марказий Комитети Бош секретари А. С. Байд билан учрашувлари якулиларини маъқуллади. Иккала томоннинг КПСС билан Яман Социалистик партияси, Совет Иттифоқи билан ЯХДР ўртасидаги дўстона ҳамкорлиқни муқтаҳамлашга улуқсиз иштилои келаётганлиги тасдиқланди. А. Ф. Добрыниннинг ГФРга қилган сафари тўғрисидаги ахборотини тинглаб, Сийсий бюроси СССРнинг ГФР билан давлатлараро муносабатларини янада ҳар томонлама ривожлантиришнинг иккала мамлакат манфаатлари нўқтан назаридан ҳам, шунингдек тинч ҳўму-европа хонадонини қуриш ишиде олга силжиш позицияларидан ҳам бўлган аҳамиятини таъкидлади. КПССнинг ГСДП билан, бошқа социал-демократик ва социал-листик партиялар билан ёрдо уруши хавфини тугатиш ишиде, бошқа жаҳоншумул муаммоларни ҳал этишдаги алоқаларини ва баҳам-жиҳат ҳаракатларини бундан бўён ҳам кучайтиришга иштилоини таъкидланди.

КПСС Марказий Комитети Сийсий бюросининг мажлисида совет экономикасини ривожлантиришнинг, шунингдек партиямиз билан давлатимиз ташқи сийсий фаолиятининг бошқа баъзи масалалари қўриб чиқилди.

АМАЛИЙ ВИЗИТ БИЛАН

15 октябр кунини ВКП Марказий Комитетининг Бош секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков қисқа муддатли амалий визит билан Москвага келди.

Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сийсий бюросининг аъзоси, КПСС

Марказий Комитетининг секретари Е. К. Лигачев, КПСС Марказий Комитетининг секретари В. А. Медведев, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари кўчиб олдилар.

(ТАСС).

БМТда тарқатилди

КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг 1987 йил 1 октябр кунини Мурманскда сўзлаган нутқининг ташқи

сифатда оид қисми БМТ Бош Ассамблеяси ва Халфсизлик Кенгашининг расмий ҳўужжати сифатида тарқатилди. (ТАСС).

ЎН БИРИНЧИ ҲАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИ САККИЗИНЧИ СЕССИЯСИНING ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўн биринчи ҳақириқ СССР Олий Советининг саккизинчи сессияси 1987 йил 19 октябр эрталаб соат 10 да Катта Кремль саройидаги СССР Олий Советининг мажлислар залиде Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг қўша мажлиси билан очилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Совет архитектураси ва шаҳар қурилишини янада ривожлантириш тўғрисида» қарор қабул қилди.

Қарорда айтиладики, совет архитектураси ва шаҳар қурилишини ривожлантириш партия XXVII съезди ишлаб чиққан социал-иқтисодий сисбатини амалга оширишда муҳим аҳамиятга эга. Архитектура иқтисодий онга муттасил таъсир ўтказиб туради, халқни маънавий ва эстетик жиҳатдан тарбиялашнинг таъсирчан воситаси ҳисобланади.

Совет ҳокимияти йилларида мамлакатда кўпгина ёрқин архитектура асарлари яратилди, уларнинг энг аҳли Батан ва жаҳон санъати хазинасидан ўрин олди.

Шу билан бирга кейинги ўн йиллар мобайнида архитектура ва шаҳар қурилиши соҳасида салбий тенденциялар кўрина бошлади. Кўпгина шаҳарлар, поселкалар, қишлоқлар жойибасиз ва бир қоллида қурилди. Уларни планлаштириш ва қуришда маҳаллий шартлар етарлича назарда тутилмапти, ландшафт архитектураси ва монументал-маънавий санъатдан, шунингдек Совет Иттифоқи халқларининг гоят бой меъморий меросидан дуруст фойдаланилмапти. Архитектура фанида, архитектор кадрлар тайёрлашда катта ҳатоликлар бор.

Совет кишиларнинг уй-жойлар ва жамоат ҳизматининг ҳамма турларига бўлган эҳтиёжларини тезроқ қондириш юзасидан КПСС XXVII съезди қабул қилган программани ҳал этиш учун уй-жой ва социал-маданий қурилиш ҳамини кескин ошириш муносабати билан архитектура ва шаҳар қурилишини ривожлантириш алоҳида ўқир масала бўлиб қолмоқда.

Иттифокдош республикалар Министрлар Советлари, Ҳалқ партияси, совет ва ҳўжалик органларига шаҳар қурилиши ва архитектура тўғрисида ахшиллаш, аҳолининг социал эҳтиёжларини тўла қондириш, совет кишиларнинг меҳнати, турмуши ва дам олиши учун энг қўлай шартларни яратиш зарурати хисобга олиб, объектларни қуриш вазифаси топишди.

Архитектура ва шаҳар қурилишини янада ривожлантиришга раҳбарлиқни кучайтириш мақсадида СССР Госстройин ҳузуридаги Граждан қурилиши ва архитектура давлат комитетини СССР Госстройин ҳузуридаги Архитектура ва шаҳар қурилиши давлат комитети «Госкомархитектура»га айлантириш ва шу комитет бошчилигида архитектура-инженерлик иттифок-республика органлари ягона системасини тузиш зарур, деб топилиди.

СССР Госстройин билан Госкомархитектура архитектура ва шаҳар қурилиши соҳасида давлат раҳбарлиги ва назоратини амалга ошириб, архитектура ва шаҳар қурилишини ривожлантириш ҳамда унинг сифат даражаси учун, шунингдек бар соҳада фан-техника тараққиётини таъминлаш учун жавобдор бўлишлари белгилаб қўйилди. Жамоат марказлари ва бинолар комплексларининг жойлаш архитетура асосларини яратишда билан оммавий қурилишларнинг бир хил бўлишига йўл қўймаслик, янги қурилишларни мавжуд иморатлар, архитектура ёдгорликлари билан узвий пайваста бўлиб кетишини таъминлаш, миллий анъаналар ва усуллардан, ландшафт архитектурасидан, архитектура билан монументал санъат синтезидан фойдаланиш вазифалари қўйилди. Бунинг учун индустриал уйвасил, шу жумладан монолит деталлар, шунингдек маҳаллий бинокорлик материалларидан, уй қуриш имкониятларидан актив фойдаланиш, табиий тош безак материалларини кенгроқ ишлатиш лозим.

Ер ресурсларидан оқилона фойдаланиш ҳамда экология талабларига риоя этилгани ҳолда республикалар, ўлкалар, областлар, шаҳарлар, поселкалар ва қишлоқларнинг ишлаб чиқариш, социал ва инженерлик-транспорт инфраструктураси ўзаро боғлиқ ривожланишини таъминловчи регионал шаҳар қуриш программаларини ишлаб чиқиш чора-тадбирлари кўзда тутилган. Районларни планлаштириш лойиҳалари, аҳоли пунктлари бош планлари ва шаҳар қурилишининг бошқа лойиҳа ҳужжатлари ўз вақтида ишлаб чиқишини таъминлаш, бу лойиҳалар амалга оширишнинг, шунингдек уй-жой районлари ва микро-районлар комплекс равишда қурилишини муттасил назорат этиб бориш вазифалари ҳам топирилди.

Гоят бой меъморий меросларини ҳамма чоралар билан сақлаб қолиш ва улардан мумкин қадар тўла фойдаланиш, шу жумладан тарихий иморатлар тушган районларни комплекс равишда реконструкция қилиш, меъморий ва маданий қимматга эга бўлган биноларни таъмирлаш, мавжуд биноларни янгилаш ва капитал ремонтдан чиқариш хусусида кўрсатмалар берилди.

Турар жой районлари, архитектура ансамбллари, бинолар ва иншоотлар қурилишларини конкурс тариқибда лойиҳалашнинг ривожлантириш зарур, деб топилиди. Эскиз лойиҳаларини ишлаб чиқиш борасидаги очик конкурсларни Госкомархитектура, СССР Министрлар Советлари ва идоралари, иттифокдош республикалар Министрлар Советлари, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари СССР Архитекторлар союзи ва унинг ижодий ташкилотлари иштирокчида ўтказадилар.

Уй-жой ҳамда оммавий жамоат бинолари лойиҳаларида меъморий ечимлар кўпроқ қилма-қил бўлишини таъминлаш, мамлакатнинг турли регионларидаги шаҳар қуриш талабларига риоя этиш мақсадида янги тартибда лойиҳалашнинг кенгайтириш ҳамда типовой лойиҳалашни ташкил этиш мавжуд системасини марказлаштириш ҳамда қайта қуриш мўлжалланади.

Қарорнинг бир қанча моддаларида лойиҳалашнинг авторлари бўлиши архитекторларнинг ролини ошириш ҳамда уларнинг иншоотлар меъморий даражаси учун масъулиятини кучайтириш, шунингдек лойиҳачилар меҳнатини моддий ва маънавий рағбатлантириш зўрайтирилиши, шу жумладан лойиҳа ташкилотларини ўз харажатларини ўзи қоплаш, ўзини ўзи маблаг билан таъминлаш, меҳнати ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг коллектив формалари асосидаги тўла ҳўжалик ҳисобига ўтказиш кўзда тутилди.

Мамлакат территориясида республика ва маҳаллий архитектура — шаҳар қуриш органлари системасини яратиш назарда тутилди. Бу органлар ўз ичига Госкомархитектура билан қалин ҳамкорликда бақаради, ўлкалар, областлар ва шаҳарлар бош архитекторларининг тегишли территорияларда объектларни лойиҳалаш ва уларни қуриш билан боғлиқ масалалар борасида қарорлар қабул қилиш ҳуқуқлари анча кенгайтирилди.

Уй-жой-граждан ва санъат соҳасидаги лойиҳа ташкилотларида уларнинг директор ўринбосари ёки бош инженер ўринбосари ҳуқуқларига эга бўлган бош архитектор давонимлари белгиланди. Олий архитектура маълумоти бўлган ҳодимларнинг барча архитектор лавозимларида таянлаш чоралари ҳам белгилаб қилинди.

Совет архитектурасининг назарияси, тарихи ва истиқбол проблемалари соҳасидаги фундаментал тадқиқотларни кенгайтириш, шунингдек архитектура ва шаҳар қурилиши соҳасида Бутун-иттифоқ фундаментал илмий тадқиқотлар бош маркази тузилишини таъминловчи чора-тадбирларни амалга ошириш кўзда тутилган. Госкомархитектура ҳузурида Москва шаҳрида Бутун-иттифоқ архитектура ва шаҳар қурилиши назарияси илмий тадқиқот институтини ҳамда Ленинград, Киев, Тошкент, Тбилиси, Новосибирск шаҳарларида, мамлакатнинг бошқа бир қанча шаҳарларида унинг филиалларини очиб мақсадга мувофиқ, деб топилиди. Илмий тадқиқот ва лойиҳа ташкилотлари ҳодимлари меҳнатига ҳақ тўлаш шартларини яхшилаш, шунингдек бу ташкилотларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш чоралари белгилаб қилинди.

СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига, иттифокдош республикаларнинг Министрлар Советларига, СССР Госстройин, Госкомархитектура зиммасига СССР Архитекторлар союзи иштирокчида мамлакатда архитектура таълими совет архитектураси ва шаҳар қурилишини янада ривожлантириш талабларини назарда тутиб қайта қуриш, ҳақ ҳўжалик тармоқларининг эҳтиёжларига мувофиқ архитектуралар тайёрлаб чиқаришни кенгайтириш, шунингдек уларнинг малакасини ошириш чора-тадбирларини ишлаб чиқиб амалга ошириш вазифаси топирилди.

СССР Министрлар Советининг 1988—1990 йилларида Ленинград, Ростов-Дон, Новосибирск, Красноярск ва Хабаровск шаҳарларида қурилиш олий ўқув юртлири архитектура факультетлари негизда архитектура институтларини ташкил этиш тўғрисидаги қарор қабул қилинди. Москва архитектура институтини моддий базасини мустаҳкамлаш чоралари белгиланди. Тажриба тариқибда Новосибирск шаҳрида архитектура илмий тадқиқот, лойиҳа ва таълим марказини ташкил этиш кўзда тутилди.

СССР Архитекторлар союзи, иттифокдош республикаларнинг архитекторлар союзи, уларнинг ҳозирги Батан ва жаҳон практикаси меъморий мерослари ҳамда илгор ютуқларини ўзлаштириш, энг юқори ижодий натижаларга эришишлари борасидаги ишларни кучайтириш вазифалари топирилди. Ишчи ошкоралиқни бутун чоралар билан кенгайтириш, архитектура тақдирини ривожлантириш, конкурслар, выставалар, меҳнат коллективлари билан, бошқа ижодий соҳалар ва жамоат ташкилотлари билан мунозаралар ва урчуллар ўтказиб туриш асосида ташкил этиш тавсия қилинди.

Қарорда архитектура ва шаҳар қурилиши соҳасида ошкоралиқни кенгайтириш, ахборот ва тарғиботи яхшилаш борасида бир қанча чора-тадбирлар, жумладан, «Строительная газета»га илова тариқибда ҳафталик «Архитектура» нашрини чоп этиш, Госкомархитектура билан СССР Вадий академияси ҳузурида «Архитектура» нашрини тузиш, СССР Архитекторлар союзининг ахборот бюллетенини ҳар кварталда чиқариб туриш кўзда тутилган.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети совет меъморлари, бинокорлари, лойиҳачилари кўп миллатли совет архитектурасининг энг аҳли анъаналарини давом эттириб, давринида муносиб замоний уй-жой ва жамоат бинолари ҳамда комплексларини, санъат ва қишлоқ ҳўжалик иншоотларини яратиш учун бутун куч-қувватларини сарфлайдилар, деб ишонч билдирдилар.

Комиссия Қрим областида юз берган татар миллати граждандарини яшаш, ўқиш ва иш жойларини таянлашда уларнинг ҳуқуқлари бузилиши африм ҳақларини таҳлил қилди ва уларни йўл қўйиб бўлмайдиган ҳол, деб топди. Шу билан бирга Қрим ва мамлакатнинг бошқа қурор районлари милли-олаб меҳнаткашларининг дам олиши ва саломатлигини тиклаш учун ҳақ катта умумиттифоқ аҳамиятга молик оғалиқнинг ҳисобга олиб, мамлакатнинг ана шу районларида барча миллат

граждандарини яшати ва пропсия қилиниши тарғибини йўлга солиш учун қонун қондаларини янада пухта белгилаш зарурлиги таъкидланди. Мажлиса комиссия адрессига қрим татарларни орасидаги экстремистик кайфиятдаги шахсларнинг, кескин-лята қарши ҳаракат қилишга, гит-гитлашга, миллат орасига нифоқ солишга қаратилган фаолиятига барҳат бериш учун қатъий чоралар қуришни талаб қилувчи ўн мингга яқин хат келганлиги маълум қилинди. Шу муносабат билан қрим татар экстремистларининг 1987 йил 23 июлдаги ТАСС баёнотида келтирилган маълумотларни рад этишга, ўз халқининг соғлиқларини қрим татар миллатчиларини оқлашга, уларни фашизмга қарши жанг қилган ҳалол совет ватанпарвар-татарлари билан бир қаторга қўйишга

уринишлари ўринсиз эканлиги уқтирилди. Бу уринишларнинг қрим татарлари орзу-умидлари билан ҳеч бир алоқаси йўқ, улар давлат органлари ишига ҳалақат бермоқда, совет Конституциясининг ҳар қандай миллий муомтозликни, душманлик ва меҳмасилиқни тарғиб қилишини таққилловчи талабларига эътирд.

Ҳойлардаги партия ва совет органлари меҳнаткашларини интернационализм ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, миллатлараро алоқалар маданиятини ошириш масалаларига эътиборини қўйишга қаратилган, барча миллатлар ва элларнинг янада жинслашушини таъминлайдилар. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигини муносиб кутиб оладилар, деб ишонч билдирди.

Комиссия маҳаллий партия ва давлат органлари, кенг совет жамоатчилиги билан қалин ҳамкорликда ана шу йўналишда ўз ишчи давом эттирди. (ТАСС).

ҚОСИЛ-87

ВETERАН ҲИССАСИ

Нурилла Ота Асқаровни Жиззах районидagi меҳнат ва уруш ветерани, тажрибали деҳқон, актив жамоатчи сифатида ехши билншадн, ҳурмат қилишадн. Ленин номли совхозда у раҳбарлик қилётган уруш ва меҳнат ветеранлари ҳозирги долзарб кунларда пахтакорлар оғирини енгила қилишга ҳаракат қилмоқдалар. Нурилла Ота кунига 40—60 килограммдан пахта териб, ҳўжалик хирмонига муносиб улш қўшаётр.

Суратда: Нурилла Ота Асқаров.

Ш. ТУРАЕВ ФОТОС.

15 ОКТАБРЬ КУНИ РЕСПУБЛИКАМИЗ ДАЛАЛАРИДАН 139474 ТОННА «ОҚ ОЛТИН» ТЕРИБ ОЛИНДИ. МАВСУМ БОШИДАН БЕРИ УЙИЛГАН ПАХТА ХИРМОНИМИЗ 2329030 ТОННАДАН ОШИДИ.

БИР КУНДА АГРЕГАТЛАР БУНКЕРИДАН 80995 ТОННА, МАВСУМ БОШИДАН БЕРИ 920875 ТОННА ДУРДОНА ТЎКИЛДИ.

ҲУРМАТ ШОҲСУПАСИ

15 октябрь кунн энг юқори кўрсаткичга эришганлар:

Ғалаба районидagi «Заря коммунизма» колхозн. Бу ерда бир кунда йиллик планининг 7,07 проценти миқдорнда пахта тайёрланди.

Ўзбекистон районидagi «Комсомол» совхозининг Ҳошимжон Бўриев бошлиқ бригадаси давлатга планининг 13,5 процентига тенг «оқ олтин» топишига муваффақ бўлди.

Бўка районидagi Тимирязев номли колхоз механизатори Мурод Шеров ўзининг кенг қаторли терим машинаси бункеридан 26 тонна пахта тўкди.

Кўргонтепа районидagi Ильич номли совхоз теримчиси Тожихон Бўриева хирмонга 335 килограмм дурдона тўкди.

Республика областларида пахта тайёрлашининг бориши тўғрисида шу йил 16 октябрга бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машинада терилгани	
			Бир кунда	Мавсум бошидан
Хоразм	1,25	64,88	0,76	27,93
Бухоро	2,53	55,55	2,54	44,84
ҚҚАССР	1,53	50,80	1,48	43,85
Сурхондарё	2,59	50,71	3,35	53,19
Тошкент	4,63	41,84	5,01	33,23
Фарғона	2,63	41,46	1,84	16,13
Қашқадарё	1,69	36,61	1,93	30,83
Сирдарё	3,47	32,91	4,06	33,88
Жиззах	3,32	32,68	3,19	26,19
Наманган	2,41	30,75	2,53	13,85
Навоий	2,18	30,46	2,45	20,42
Андижон	1,78	30,32	0,85	6,65
Самарқанд	2,03	28,11	2,48	20,36

Республика бўйича:	2,44	40,72	2,53	28,78
Шу жумладан илгичка толали пахта:				
Навоий	3,98	71,95	2,28	19,64
Сурхондарё	3,52	62,03	5,85	75,10
Наманган	2,00	40,90	—	—
Қашқадарё	2,45	34,08	3,97	36,66
Бухоро	1,18	17,44	0,80	1,90

Республика бўйича:	3,08	51,54	4,98	59,19
--------------------	------	-------	------	-------

ОБ-ҲАВО

Ўзбекистон ССР Гидрометеорология марказининг хабар қилишича, республикада ҳаво кам бўлгунли, қуруқ бўлиб туради. Шимол-шарқдан секундига 5—10 метр тезликда шамол эсади. Кечаси ҳарорат 0 дан 2—4 даража юқори кўтарилади, ерининг устки қатлами музлайди, 3 даражагача совуқ бўлади, кундузи 16—18 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво очик бўлиб, шимол-шарқдан секундига 2—7 метр тезликда шамол эсади. Кечаси ҳарорат 0 дан 2—4 даража юқори кўтарилади, ерининг устки қатлами музлайди, 3 даражагача совуқ бўлади, кундузи 16—18 даража иссиқ бўлади. (ЎЗАТ).

Институт студентлари 14 октябрь кунн Пахтакор районн ҳўжаликлари далаларида 436 тонна пахта териб топирилдилар. Уларнинг ҳозиргача уйган хирмони 2700 тоннадан ошди.

Андижон области:

Андижон районидagi Ленин номли совхозининг Собиржон Худойберганов бошлиқ бўлими заршунослари зафар маррасини эгалладилар. 450 гектар адир ерларнинг ҳар гектаридан 13,4 центнердан ҳосил олган миришкорлар бу кўрсаткични 20 центнерга етказишни қўлашмоқда.

Бухоро области:

Свердлов районидagi «Навоий» номли колхозининг меҳнаткашларининг Аслон Жўраев кунига 10—11 тоннадан пахта тайёрлатди. Унинг ҳозиргача агрегат бункеридан тўқсан «оқ олтин» 200 тоннадан ошди. Илгор механизатор Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига бу кўрсаткични 300 тоннага етказиш мажбуриятини олди.

Утган кунн области далаларида илгилан 110 минг теримчида ҳар бирининг ўртача иш унуми 62,5 килограмми ташкил этиди. 1681 «зангори кема»нинг ҳар бири билан 3,5 тоннадан дурдона териб олинди.

ПАХТАМИЗ ТАҚДИРИНИ ЎЙЛАГАН ҲАР БИР КИШИ ДАЛАГА ЧИҚСИН!

МАТБУОТ МАРКАЗИ
УЧУН ИНТЕРВЬЮ

ФУРСАТ ҒАНИМАТ

Наманган областининг ҳўжаликлари кейинги йилларда шаҳарликлар билан маътаб ўқувчиларини пахта теримига жалб этилмаган эди. Ишн асосан ўз кўчлари билан удаллаб келишди. Бу йил деҳқонлар учун, айниқса пахтакорлар учун маънафатли бўлди. 45 минг гектардан кўпроқ майдонда ишн қайта энгишга тўғри келди, бунда энг сўнгги уруғлик май ойининг охирида, июнь ойининг бошларида ерга тушди. Йилнинг терим бошидан буйн эса об-ҳаво терим конвейерини тўла-тўқис ишга тушириш имконини бермапти.

— Ҳозирги шартонда йилнинг терим стратегияси қандай? — «Правда Востока» газетасининг ўз муҳбири В. Вороховнинг Наманган области партия комитетининг секретари А. Х. Ҳасанов билан суҳбатни мана шу саволдан бошлади.

Авалгидек ҳозир ҳам машиналарга асосий умидини боғлашмиз, ҳар бир ганимат кун ва соатдан фойдаланишга ҳаракат қилаймиз. Аммо бу йилги мавсумда барбери шаҳарликларсиз ишни удаллаб олмасан керак. Ўз-ўзидан равшанки, партия, совет ва ҳўжалик органлари олдида биринчи навбатда қишлоқдаги меҳнат ресурсларини батамом ишга солиш вазифаси қўйилган. Афсуски, бутунги кунгача Чуст, Косонсой ва Ўйчи районларида мавжуд бўлган ишчи кучидан биз ҳозирча тўла-тўқис фойдаланишга муваффақ бўла олмадик. Шундай қолғончилар ва совхоз ишчилари борки (улар афсуски, ҳали оз эмас), деҳқоннинг бурчини унутиб қўйишмоқдалар. Далага чиқишга шўшимапмиз, пахта теримига қатнашаётган кишиларнинг иш унуми ҳам паст. Бундай ҳўжаликларга биз шаҳарлик ердмчиларни юбораймиз.

Ҳозир бизнинг кўпгина ҳўжаликларида мана районларимизда механизациялаштирилган зверолар ҳамда гурулла ташкил этилган бўлиб, улар ишлаб турибди. Масалан, Задарё районидagi «Гулобо», Наманган, совхозларида Ильич номли ва Учкўрғон районидagi «Учкўрғон» совхозда, Норин районидagi Энгельс номли ва «Коммунизм» колхозларида ҳамда бошқа ҳўжаликларда ана шундай зверо ва гурулла ишламоқда.

— Кўпгина даладар машини теримига ҳали тайёрланмаган. Бундай кечикишни нима билан изоҳлаш мумкин?

— Бунинг бир қанча сабаби бор. Бу йил қўлай шартлардан дефляциялар самодетлардан даладар сепилганида унча самара бермади. Баъзан жойларда дозалар миқдорига амал қилинмади. Ва низоҳат, октябр ойидagi ёғингарчилик ва ҳароратнинг пасайиб кетгани таъсир қилди. Таваққулийлик қилиб, дефляцияда мочевинадан фойдаланишга ҳам тўғри келди. Чунки мағний хлорати кам экан, унча ҳеч қардан топиб бўлмади.

— Дефляция наф бермаган қаргаларга гўза баргини тўқтириш учун десикантдан фойдаланишнинг мақсади мувофиқ, деб ҳисоб-ҳисобчи?

— Шубҳасиз мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблайман. Чунки бошқа иложи йўқ.

— Намгарчилик сабабли даладардан анча намикқан пахта топирилмоқда, унинг буғлини даражаси ҳам юқори. Шундай вазиятда қандай чоралар қўришмоқда?

— Пахтакорлар ўзлари топираётган пахтанинг намлиги жууда кам бўлиши учун чоралар қуришмоқда — хом ашёни топиришдан олдин куришмоқда. Бунинг учун қўшимча ҳақ тўланади. Бироқ об-ҳаво шартлари жойларда пахтани кондиция даражасига етказиш имконини бермапти. Шу бондан ҳозир тайёрлов пунктлари ва пахта заводларида куриштиш усулалари тўла куч билан ишлатилмоқда, топирилатган пахта дарҳол куриштиш учун юборилмоқда. Ишлар кечая-кўндала олиб боришмоқда. Унинг сифатини заводларда ташкил этилган бригадалар назорат қилиб турибди.

— Пахтакорларнинг намлиги жууда кам бўлиши учун чоралар қуришмоқда — хом ашёни топиришдан олдин куришмоқда. Бунинг учун қўшимча ҳақ тўланади. Бироқ об-ҳаво шартлари жойларда пахтани кондиция даражасига етказиш имконини бермапти. Шу бондан ҳозир тайёрлов пунктлари ва пахта заводларида куриштиш усулалари тўла куч билан ишлатилмоқда, топирилатган пахта дарҳол куриштиш учун юборилмоқда. Ишлар кечая-кўндала олиб боришмоқда. Унинг сифатини заводларда ташкил этилган бригадалар назорат қилиб турибди.

— Пахтакорларнинг намлиги жууда кам бўлиши учун чоралар қуришмоқда — хом ашёни топиришдан олдин куришмоқда. Бунинг учун қўшимча ҳақ тўланади. Бироқ об-ҳаво шартлари жойларда пахтани кондиция даражасига етказиш имконини бермапти. Шу бондан ҳозир тайёрлов пунктлари ва пахта заводларида куриштиш усулалари тўла куч билан ишлатилмоқда, топирилатган пахта дарҳол куриштиш учун юборилмоқда. Ишлар кечая-кўндала олиб боришмоқда. Унинг сифатини заводларда ташкил этилган бригадалар назорат қилиб турибди.

— Пахтакорларнинг намлиги жууда кам бўлиши учун чоралар қуришмоқда — хом ашёни топиришдан олдин куришмоқда. Бунинг учун қўшимча ҳақ тўланади. Бироқ об-ҳаво шартлари жойларда пахтани кондиция даражасига етказиш имконини бермапти. Шу бондан ҳозир тайёрлов пунктлари ва пахта заводларида куриштиш усулалари тўла куч билан ишлатилмоқда, топирилатган пахта дарҳол куриштиш учун юборилмоқда. Ишлар кечая-кўндала олиб боришмоқда. Унинг сифатини заводларда ташкил этилган бригадалар назорат қилиб турибди.

— Пахтакорларнинг намлиги жууда кам бўлиши учун чоралар қуришмоқда — хом ашёни топиришдан олдин куришмоқда. Бунинг учун қўшимча ҳақ тўланади. Бироқ об-ҳаво шартлари жойларда пахтани кондиция даражасига етказиш имконини бермапти. Шу бондан ҳозир тайёрлов пунктлари ва пахта заводларида куриштиш усулалари тўла куч билан ишлатилмоқда, топирилатган пахта дарҳол куриштиш учун юборилмоқда. Иш

НАЗОРАТЧИ! ЙИГИМ-ТЕРИМДА ЖОНКУЯР ВА ТАШАББУСКОР БЎЛ!

- Ишимизда самара бўлсин
- Хўжасизликка, боқибегамликка барҳам берайлик
- Барча хизмат турлари далага кўчсин
- Пешона тери билан етиштирилган ҳосил нобуд бўлмасин
- Миқдор ҳам, сифат ҳам зарур

ХАЛҚ
КОНТРОЛИ
САҲИФАСИ
ОКТАБРЬ
№ 10 (294)

Хазорасп пахта тозалаш заводи коллективи юбилей йилида мамлакатимиз ва чет эллардаги тўқимачилик корхоналари учун 9 минг тонна юқори сифатли хом ашё етказиб беришга аҳд қилган. Шу кунларда янги ҳосилдан олинган дастлабки тола буюртмачиларга жўна тилмоқда.

Суратда: завод сифат комиссияси аъзолари (чапдан ўнгга) Г. Худойкулова, Р. Ёзобеова ва Р. Бобожонова хом ашё сифатини кўздан кечиришмоқда.

К. Отаев фотоси (ЎзТАГ).

Шу кунларда барча бухорликлар қатори област халқ назоратчилари ҳам ҳосил йиғим-терими ташвишлари билан яшамоқдалар. Улар пахта даласида ибрат кўрсатиш билан бирга ҳосил конвейерининг мароми-ни зийраклик билан кузатиб бормоқдалар.

Йиғим-теримга техника ва ишчи кучи сафарбарлиги, гўза дефолиациясини тез ва сифатли ўтказиш, пахта терими машиналарини икки сменада ишлатиш, ҳосилни ташиш, қабул қилиш ва қайта ишлашнинг бориши улар ўтказётган тегишли ва рейдларнинг бош мавзунини ташкил қилмоқда. Шу билан бир қаторда озуқа экинлари, сабзавот ва полза маҳсулотини ёғингарчиликка қолдирмай йиғиштириб олиш, қишлоғга пухта ҳозирлик кўриш масалалари ҳам эътибор марказида. Далада ишлаётганларга меҳнат ва дам

ларни жазолаш билангина ишда ўзгариш ясаб бўлмайди. Энг муҳими халқ контролининг ижро нозоратини яхши йўлга қўйиш, оммада ҳар қандай камчилик ўз вақтида очилишига ишонч ҳосил қилириш, қатъий ошкораликни таъминлашдир.

Халқ контролининг чинакам оммавий, доимий ҳаракатдаги, самарали ва ошқор фалониятини таъминлашда раҳбар кадрлар муҳим роль ўйнайдилар. Яқинда СССР Халқ контроли комитетининг «Халқ контроли комитетлари аппаратидаги маъсул ходимларнинг аттестациясини жорий этиш тўғрисида»ги қарори асосида ўтказилган аттестация жараёнида комиссия аъзолари шаҳар ва район халқ контроли комитетларининг КПСС XXVII съезди ва партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари

М А В С У М МАСЪУЛИЯТИ

олиш шароитлари яратиб, бевосита дала ва фермаларда савдо, медицина, маданий ва маиший хизматини ташкил этиш муаммолари ва бошқа социал масалалар қилшқоқдаги 800 дан зиёд халқ контроли бош группалари ҳамда 1,5 мингга яқин цех группаларининг ўтказётган тегишлиларида етакчи мавзу бўлмоқда.

Халқ назоратчилари текшириш жараёнида ишдаги камчилик ва нуқсонларни очиб ташлаш билан чекланмай, уларни зудлик билан бартараф этиш, айниқса, пахта конвейеридagi ҳар қандай узилишнинг олдинги олиш бўйича конкрет тавсиялар беришмоқда.

Област халқ контроли комитети ўтган йилги сабоқлардан тегишли хулоса чиқариб, юбилей йилида пахтачилик ва бошқа қишлоқ хўжалик соҳаларидаги қўлоқлиқни тугатиш учун ташкирчан назоратни таъминлаш талбирларини белгиллади. Йил бошидан буюн бу соҳадagi ишлар планли равишда назорат қилиб борилади, ишга пўтур етказилганга жойлар тўғрисида партия комитетларига сигналлар бериб борилади.

Ўтказилган оммавий текшириш ва рейдлар натижада област агрономот комплексидagi корхона ва хўжаликларнинг машина теримига таъбирларини, пахта тозалаш ва ёғ-экстракция заводларида чиқитдан самарали фойдаланиш, қолхоз ва совхозларда техника ҳамда ёниги-мойлаш материалларининг сақла-ниши, улардан фойдаланишнинг ҳўжасизлиги, област қишлоқ маданият муассасаларидаги камчиликлар, қишлоқ хўжалигида захарли химикатлар, минерал ўғит ва пестицидларнинг сақлашдаги қўлоқлиқлар ва атроф-муҳит муҳофазасига таъсири, област ижроия комитети маиший хизмат бошқармаси корхоналарида муассаса назоратининг йўлга қўйилиши бўйича кўрилган масалалар, айниқса, таъсирчан кучга эга бўлди.

Шу йилнинг ўтган даври мобоийида жойлардаги халқ контроли комитетлари 300 га яқин текшириш ўтказиб, умумий миқдори 262 минг сўмлик қўшиб ёзиш ҳолларини очиб ташлашди. 217 кишига халқ хўжалигига келтирилган зарарини қисман қоплаш учун умумий миқдори 43 минг сўмлик начет ёзилди. 14 мансабдор шахсларнинг иши бўйича материаллар прокуратура органларига топширилди.

Бироқ фақат текширишлар ўтказиш, камчиликларга йўл қўётган айрим шахс-

Н. САИДАХМЕДОВ,
Бухоро област халқ контроли комитетининг раиси.

ҚАЧОНГАЧА ИМИЛЛАЙСИЗ?

Районининг илғор хўжаликлар сабзавот ва мева тайёрлаш план-топшириқларини ортиги билан ёло этишди. «Октябрь 50 йиллиги» совхозини ва «Партия XXI съездини» қолхоз сабзавот тайёрлашда, «Россия» совхозини мева топширишда юқори кўрсаткичларга эришилди.

Аммо, қатор хўжаликларда катта меҳнат ва моддий ҳаражатлар эъзага еттириш билан ҳосилни йиғиштириб олиш ва эл дастурхонига етказиб беришда сустликка йўл қўйилмоқда. Қўйибёса номили қолхозда пландаги 197 тонна ўғитга ноз тоннага етар-етмас сабзавот тайёрланган, холос. Ҳамма номили қолхозда белгиланган планнинг ярми ҳам бек қилинган йўл, қабул пунктларига ҳаммаси бўлиб ўн тоннага қилиб сабзавот жўнати-

ган. Қолхоз раиси А. Урозов «далада сабзавот мўл, план бажарилган, деб хотиржам юрибди. Сўрёт эса юришмаётми. Шунингдек, «Ўзбекистон» ва «Москва» қолхозларида мева тайёрлаш плани атиги 40—50 процент ўртасида уадаланган. Меваини худдан икки қисми халқ боғларида, Полз маҳсулотлари тайёрлашда, айниқса, Ҳамза номили ва «Ўзбекистон» қолхозлари орқада қолмоқдалар.

Қузнинг қанимат кунлари ўғит бораётми, сабзавот, мева ва полз ҳосили далавларда турибди. Йилнинг терим тазеги нисбатан, пешона тери билан бунёд қилинган ризқ-рўзимиз увор бўлиши мумкин.

Б. ИСКАНДАРОВА,
Янгибозор район халқ контроли комитети инспектори.

• Жонкуяр бонг уради

Хизмат далада бўлсин

Хўжалигимиз деҳқонлари пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Пайкалларда 2860 тонналик юксак хирмонни қоп-лайдиган миқдорда «оқ олтин» бор. Бу йил машинага кўпроқ таянмак. 1800 тонна пахта бункерлардан тўкилади. 18 та терим агрегатининг мунтазам ишлашини таъмин-лашмоқда. Пахта тайёрлаш пла-нини 30 октябргача бажариш учун барча икконияларга эга-ми.

Айни пайтда пахта терими қизғин борапти. Аммо дала меҳнатқиларига маданий-маиший, савдо ва медицина хизмати кўрсатишнинг аҳоли талабга жавоб бермайди. Буни биргина мисол билан ҳам асослаш мумкин: дала ший-понларда ҳали бирон марта ҳам концерт ёки кинофильм намойиш этилмади. Кўчма кутубхона ташкил қилиш ҳам қуруқ гап бўлиб қоляпти. Одамлар маиший ҳияматга ишлари тушугудей бўлса Қар-ши шаҳрига қатнашга маж-бур бўлмоқдалар.

Йиғим матбуот жамяти-ишга киришгандай бўлиб, 10 та бригада дала шийпонда со-

тувчисиз магазин ташкил эти-до, аммо уни зарур моллар билан таъминлабди. Ишчи-лар молсиз магазиннинг нима кераги бор. Шунингдек, ав-толавка хизмати ҳам ташкил этилмади.

Худди шундай ташвишли аҳоли медицина хизматига ҳам тааллуқли. Айрим ший-понларда аптекалар бор, би-роқ улар бўм-бўш. Керакли доридермоннинг ўзи йўқ. Район санитария-эпидемиоло-гия станцияси ходимлари би-роқ марта ҳол-аҳоли сўраб шийпонларга келмадилар. Ҳолбуки қўпгина шийпонлар антисанитария ҳолатида. То-залликка риоя қилинмайдиган. Ичи-лик суя ҳовузуларда сақлан-моқда, хлорланмайдиган. Терим-чиларга хатто сувни қайнат-масдан бериш ҳоллари ҳам учраб турибди.

Бундай нуқсонларга зудлик билан барҳам берилмоғи, хиз-матини барча турлари далага кўчирилмоғи лозим.

Н. ҚОРАЕВ,
Қарши районидagi «Партия XXII съезди» совхозини халқ контроли группаси раиси.

хўжаликлариди молларга бериш учун топширилди. Сергели, Ҳамза ва Собир Раҳимов районлари улғуржи-чакана савдо идо-ралариди сабзавот ва мева тайёрлаш ҳамда уни сотиш ишлари жуда ҳам суст борапти. Бу ерда белгиланган планлар 24—40 процент атрофида бажарилди, холос.

Ташподоовошчпротм бош директорининг ўринбосари Сўто-новнинг айби билан мева ва сабзавот маҳсулотлари турлари бў-йича реализация қилиш планлари бажарилмаётми. Унинг асос-сиз топшириғи билан Жиззах областидан Тошкент шаҳрига кел-тирилган 58,3 тонна тарвуз гўё сифатсиз бўлгани учун қайтариб юборилган. 5 та авторефрижератор машиналари Жиззах област-ига қайтиб боришга ва юқини бўшатиб бўш ҳолда Тошкентга қайтишга мажбур бўлди. Битта автомашина эса юқини бўшата олмади тарвуз ортиганича Сергели райониди 2-мева-сабзавот комбинатига қайтди. Текшириб кўрилганда ана шу тарвузлар-нинг ГОСТ талабларига мувофиқ эканлиги маълум бўлди. Ҳол-буки, нотўғри берилган буйруқ натижадада факат транспорт ҳаражатлари учун 4,8 минг сўмлик давлат маблағи ноғрини сарф-ланди.

Ташгиркоопторг [директори З. Исмоилов] ёрдамчи шахсий хўжаликларда етиштирилган ҳўл мева, узум, қовун ва тарвуз маҳсулотларини сотиб олишни қўйатириш юзасидан республи-ка ҳукумати топшириғининг бажарилишини таъминламаётми. Маҳсулот етиштирилган жойларга қичиб, уларни сотиб олиш йўлга қўйилмаётми. Кўп ҳолларда коопторг мағазинларида соти-лаётган мева ва сабзавотларнинг нархи бозор нархи билан тенг бўлиб қолмоқда. Коопторг раҳбарлари нарх-навоми ға вақтида қайта кўриб ва тартибга солиб бормайётми.

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети мажлисида Урта Осиё темир йўли бошқармаси маъсул шахсларга нисбатан етар-ли талабчанлик кўрсатмаётганилиги, буюртмага мувофиқ реф-рижератор вагонлар ажратмаётганилиги ҳам қаттиқ танқид қи-линди. Бу ерда мева ва сабзавот маҳсулотларини ташин учун бу-зуқ ва жиқозланмаган вагонлар ажратиб ҳоллари рўй бермоқ-да. Йўлларда юк ортилган вагонлар асоссиз тарзда узоқ вақт ушлаб қоллинаётми. Масалан, шу йилнинг август ойида ва сен-тебрининг биринчи ўн кўнлигиди темир йўл бўлиналари ва стан-циялари буюртмага мувофиқ кўрсатилган миқдорда вагонлар ажратилиш таъминламади. Биргина Красноғарддейск станцияси-да июнь ва август ойларида 687 та ўринга 348 та вагон берил-ди. Ана шу вагонларнинг 27 таси эса бузуқ бўлгани учун юк ор-тиб бўлмади.

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети текшириш ақунлар-ни муҳофиза қилиб, республика Давлат агрономот комитети раисининг ўринбосари С. Хорез ва «Ўзбекирлашу» правле-ниес раисининг ўринбосари Э. Қурбонова ишда рўй бераёт-ган камчиликларни зудлик билан тугатиш вазифасини топшир-ди. Умумиттифок фондида мева ва сабзавот етказиб бериш план-ларининг бажарилиши, Тошкент ва бошқа шаҳарларда ана шу маҳсулотларни харид қилиш ва сотиш ишининг сўсийтириб юбо-рилишига йўл қўйгани учун бир қатор мутасадди ходимларга нисбатан тегишли чоралар кўрилди.

— Во, дариг! — қоровул ёқасини очиб кўксига туф-лаб қўйди. — Шу пахтами? — Ҳа-да, ҳозир бункер-дан ағдариб келяман, — деди механизатор.

— Агар шу пахта бўлса, унда мана бу нима? — қо-ровул оппоқ хирмонга ишо-ра қилди.

Механизатор ҳам хирмон-даги ва тележадаги маҳсу-лотни солиштириб кўриб абабанди.

— Ҳар ҳолда буюм пахта.

Уларнинг тортишуларига пахта пункти лаборанти чек қўйди. Текшириш натижа-сида тележадаги пахтанинг ифлослик даражаси норма-дагидан уч баравар ошқан-лиги, яъни 10,8 процентни ташкил этиши аниқланганлиги.

жалликда пахта хом, ифлос терияпти, хирмонларда ях-ши куртидмай шоша-пиша пунктларга юборилипти. Шу туфайли ҳам ҳозиргача «По-беда» пахта тайёрлаш пунк-ти ходимлари қолхознинг 69,5 тонна пахтаеси ҳомлиги, қарийб 5 тоннаеси эса ифлос-лиги учун қайтариб юбо-рилипти. Транспорт ҳаражат-лари туфайли қолхоз 700 сўмга яқин моддий зарар кўрди.

Ачинарлиси шундаки, бундай ҳоли райондаги «Ўз-бекистон» қолхозини, «Москва» совхозига ҳам учратиб му-мин. Ҳар бир миқдор пахта-ни йиғиб-териб олиш учун кураш авж олаб кетган шу кунларда Бағдод райониди айрим хўжалик раҳбарлари-нинг бебарворлиги ва масъу-лиятсизлиги кишини тааж-жублантиради.

— Тилда қилар хиргойи, Амада йўқ парвойи.

А. ИБДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» мух-бири.

• Ажаб савдолар

ПАХТАМИ ЁКИ ХАШАК?

Какайди пахта тайёрлаш пункти қоровул тележа савдо келаетган тракторни дарвоза олдида арагн тўхта-тиб, механизаторга ўшқира кетди:

— Ҳов, болакай, калланг ишлайдинг, бу ер чорвачи-лик фермаси эмас, пахта пункти-ку?

— Мен ҳам шу пунктига пахта олиб келяман-да, амаки, — деди тракторчи бола бамайлихотир оҳангда. Ундаги хотиржам кайфият қоровулнинг баттар хуноби-ни оширди.

ХИРГОЙДАН НЕ ФОЙДА?

— Пахта терсанг тоза тер, чаногиди қоламсин! Бағдод райониди «По-беда» қолхозини раҳбарлари ҳозир шу қўшқини хиргойи қилиб юришибди. Бироқ хў-жаликда нимадаги терим кампанияси қўшқинда мос тарзда ташкил этилмаган. Шу қолхознинг Абдулаҳад Юсупов бошлиқ бригадасида-ги пахтаеси терилган пайла-ларини кўриб ёқа ушлайсиз. Чанокда ҳам пахта, ер би-лан ҳам битта пахта. Бри-гаданинг 9 гектар пахтаеси териб олинган майдон тек-шириб кўрилганда ярим тон-надан ортиқ пахта ерга тў-қилгани ва чаноларда қо-либ кетганлиги аниқланди.

Теримчилар Махсуда Мир-заева ва Насиба Маназаро-налар оралаб кетаетган ча-ла терилган эгательар қараб юрининг ачинади.

— Сен пахта эмас, хашак ортиб олгансан-ку?

— Э-э, қўзғинизни катта-роқ очиб қаранг. Бу Қўм-қўрғон райониди Ульянов номили совхозининг 3-бўлими-даги кимсан Соат Жумаев бошлиқ бригадасининг пах-таси-я!

— Нормани бажарилмас-ларми? — деган сўроғини-за ға улар жавоб беришмо-ди. Чунки теримчилар бел-гиланган кунлик нормани ҳам билишмас экан.

— Кунига неча килограмм-дан терилсанлар? — 58-60 килограммдан.

— Ана холос. Пахта ча-ман-чамаи очилиб ётган бир маҳалда эришилган кунлик кўрсаткичини қаранг! Қолхоз-нинг бошқа бригадаларида ҳам шундай аҳолини куза-тиш мумкин. Мана шундай эътиборсизлик оқибатида хў-

